

B.Ed Colleges Scheme
Prelim Examination October-2018
UEO1CBD201- Reading and Reflecting on texts
EPC-1 પાઠ્ય વાંચન અને ચિંતન

તા:-19/10/2017

સમય:- 1 કલાક 30 મિનીટ

કુલ ગુણ:-35

સૂચના: પ્રશ્નપત્રમાં કુલ ચાર પ્રશ્નો છે. બધા પ્રશ્નો કરજીયાત છે.

જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

પ્રશ્ન-૧ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના સંક્ષિપ્તમાં ઉત્તર આપો

08

1. વાંચનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
2. શાબ્દિક અર્થ ગ્રહણ અને અર્થઘટનીય અર્થગ્રહણ વચ્ચેનો ભેદ જણાવો.
3. દ્રષ્ટિ-ધ્વનિ ફલક એટલે શું?
4. વિવેચનાત્મક વાચન માટે અપેક્ષિત બે કૌશલ્યો જણાવો.
5. બોધાત્મક વિચારણાનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો?

પ્રશ્ન-૨ નીચેના પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

10

1. આપેલા ફકરા ના આધારે નીચે આપેલ પ્રશ્નોનો ઉત્તર લખો.

"હું મારા દેહ તથા આત્મા દ્વારા શીખ્યો કે મારે પાપ આચરવું અનિવાર્ય હતું. મારે માટે વિલાસ અનિવાર્ય હતો, મારે સંપત્તિ માટે પુરુષાર્થ કરવાનું અને તેના પ્રત્યે સૂત્ર કેળવવાનું, તેનો પ્રતિકાર કરતાં શીખવા માટે હતાશાના ઊડાણો અનુભવવાનું અનિવાર્ય હતું. આ વિશ્વને યાહતા શીખવા અને કોઈ પ્રકારના કલ્પિત વિશ્વ સાથે, પૂર્ણતાના કાલ્પનિક દૃશ્ય સાથે તેની તુલના કરવાનું બંધ કરવા પણ તેને જેવું છે તેવું રહેવા દઈ, તેને યાહવું અને તેમાં વસ્યાનો આનંદ પ્રાપ્ત કરવો મારે માટે અનિવાર્ય હતું."

પ્રશ્ન: સિદ્ધાર્થ ગોવિંદને આવું શા માટે કહે છે? - સિદ્ધાર્થના ભૂતકાળના સંદર્ભે તેનું આ જીવન દર્શન ચર્ચો.

2. 'દિવાસ્વપ્ન' પુસ્તકના નાયક માસ્તર લક્ષ્મીરામના શિક્ષણ વિષયક વિચારોની યાદી તૈયાર કરો.
3. "શાળાઓની નિષ્ફળતા" પ્રકરણમાંથી લીધેલ નીચેના પરિચ્છેદના આધારે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

ટુડીને 20 + 6 ગણવાનું કહ્યું, એણે પોતાની આંગળીના વેઢા ગણીને જવાબ આપ્યો, "27". મેં ફરી બીજો દાખલો લખ્યો : 10 + 3 = ? ફરી એણે આંગળીના વેઢે ગણી ને જવાબ આપ્યો: 13. તેની નીચે મેં ત્રીજો દાખલો લખ્યો: 10 + 9 = ? એ જ રીતે ગણતરી કરીને એણે લખ્યું: 19. ત્યાર પછી મેં બીજા ઉદાહરણો આપ્યા. દર વખતે એને આંગળીના વેઢે ગણતરી કરવાની જરૂર પડી. પછી ફરી વાર મેં 10 + 6 = ? લખ્યું. આ વખતે વળી પાછી વેઢા ઉપર ગણતરી કરીને એણે આનો જવાબ લખ્યો. પણ પછી એના મનમાં કંઈક ચમકારો થયો. એણે પોતાની નોંધવહીમાં લખેલી સંખ્યાઓ ધ્યાનથી જોઈ; અને બોલી ઊઠી, "ઓહો આ તો બહુ સહેલું છે. આ બધા ઉદાહરણોમાં દશક ના સ્થાનમાં એક આવે છે અને એકમના સ્થાનમાં જે સંખ્યા ઉમેરવાની છે તે આવે છે." હવે જાણે એને રહસ્ય લાગ્યું! મને આનંદ થયો. મેં એને કહ્યું, "તારી વાત સાચી છે. જોઈએ, હવે બીજી સંખ્યા બાબતમાં પણ આ નિયમ સાચો છે કે નહીં." મેં એને આ પ્રકારના અન્ય ઉદાહરણો આપ્યા અને એણે જ શોધેલા નિયમની ચકાસણી કરી. આ વખતે તમામ દાખલા એણે વેઢાનો ઉપયોગ કર્યા વિના જ ગણ્યા.

પ્રશ્નો.

1. ટુડી શરૂઆતના દાખલાની ગણતરી કઈ રીતે કરે છે?
2. અચાનક એને શું સમજાયું?
3. અધ્યાયન અધ્યાપનની આ સમગ્ર પ્રક્રિયામાં શિક્ષણની કઈ પદ્ધતિ સમાવિષ્ટ છે? તમારા પૂર્વ જ્ઞાનના આધારે ઉત્તર આપો.